Descobreixen una traducció d'obres del poeta barroc Francesc Fontanella

Autor:
Data de publicació: 27-04-2022

Un dels documents evidencia per primera vegada una representació del teatre de Fontanella.

El professor i investigador de la Universitat de Girona (UdG) Albert Rossich ha descobert dues obres de teatre i tres poesies de l'autor barroc Francesc Fontanella traduïdes al castellà. Es tracta d'un document de cent pàgines conservat a la biblioteca de la Universitat de Sevilla. S'hi relaten les festes celebrades amb motiu del casament entre Carles de Borbó i Maria Amàlia de Saxònia l'any 1738 a Madrid. Aquesta troballa és la primera evidència d'una representació de teatre de les obres de Francesc Fontanella. Ara Rossich prepara conjuntament amb un altre investigador de la Udg, Pep Valsobre, una edició per al 2023 que permetrà difondre les obres de Fontanella.

El poeta i dramaturg Francesc Fontanella va nàixer a Barcelona el 1622 i va morir a Perpinyà el 1681. Amb la troballa de Rossich a la biblioteca de la Universitat de Sevilla se situa les obres descobertes entre el 1649 i el 1652, etapa en què Fontanella va viure a Barcelona. Es calcula que l'autor hauria escrit les obres durant la Guerra dels Segadors i possiblement s'haurien representat en alguna casa privada.

De tota manera, no hi ha cap referència escrita d'aquest fet i, per tant, la traducció al castellà de les dues dramatúrgies són la primera evidència d'una representació del teatre de Fontanella. No hi ha constància que cap de les dues obres es tornés a representar en català fins al muntatge d'El Desengany que es va fer al Teatre de Romea l'estiu del 1992, en una adaptació del mateix Albert Rossich.

La troballa a la Universitat de Sevilla consta de dues parts. A la primera hi ha tres composicions en vers inspirades en poemes de Fontanella. Els textos no són traduccions exactes, sinó que estan adaptades al context de les celebracions del moment. Es creu que aquestes composicions s'haurien repartit entre els assistents.

A la segona part del document conservat hi ha les traduccions al castellà de Tragicomèdia d'Amor, Firmesa i Porfia i Lo Desengany. Són les dues peces dramatúrgiques més destacades de l'escriptor barroc o que es van representar durant les celebracions del casament entre Carles de Borbó (rei de Nàpols i Sicília i futur Carles III d'Espanya) amb Maria Amàlia de Saxònia.

L'imprès descobert ara també és el primer cas documentat en època barroca (segles XVII i XVIII) de la representació fora del domini lingüístic d'una obra de teatre originalment escrita en català. El fet que les peces de Fontanella s'arribaren a representar a Madrid i en un ambient cortesà capgira el discurs historiogràfic que tradicionalment ha vist en el Barroc un període en el qual la literatura catalana era totalment subordinada a la literatura castellana. També contradiu el tòpic que era una literatura tan sols destinada a un públic poc cultivat.

Segons els investigadors implicats en aquesta troballa, un altre aspecte interessant de la traducció són les diverses notes sobre l'escenografia i la posada en escena, que expliquen amb molts detalls com es va dur a terme la representació i aporten nous coneixements sobre la dramatúrgia de l'època.

26 d'abril de 2022

Diari La Veu

Enllaç:

https://www.diarilaveu.cat/noticia/6914/descobreixen-una-traduccio-dobres-del-poeta-barroc-francesc-fontanella#.Yml0gmstU_o.whatsapp